

**STANDARDY REDAKCYJNE
I INNE INFORMACJE DOTYCZĄCE PISANIA
PRACY DYPLOMOWEJ MAGISTERSKIEJ
na kierunku psychologia**

Opracowali:

dr Karolina Konopka

dr Joanna Ulatowska

prof. dr hab. Janusz Grzelak

dr Agnieszka Bieńkowska

I. Zasady ogólne

1. Praca dyplomowa jest samodzielną rozprawą naukową przygotowaną przez studenta/-ki. Rola promotora/-ki polega na kierowaniu pracami studenta/-ki.
2. Promotor/-ka określa ramy, w których powinna mieścić się tematyka prac magisterskich.
3. Praca magisterska jest pracą empiryczną. W wyjątkowych przypadkach promotor/-ka może zgodzić się na pisanie pracy teoretycznej.
4. Praca powinna pokazywać zdolność do przeprowadzenia spójnego wyводу: od sformułowania problemu do jego rozwiązania.
5. Cytowane i omawiane są jedynie te pozycje literatury przedmiotu, które są przydatne w rozwiązywaniu problemu.
6. Temat pracy ustalany jest w ciągu pierwszego roku seminarium magisterskiego (IV rok studiów).
7. Praca jest wykonywana bez pomocy osób trzecich. Wykorzystanie w pracy magisterskiej metod i narzędzi badawczych innych autorów wymaga przestrzegania praw autorskich.
8. Każda praca magisterska jest podlega procedurze sprawdzania oryginalności tekstu.
9. W prowadzeniu badań, analizie i opisie wyników, student/-ka stosuje się do standardów etycznych *Kodeksu etyczno-zawodowego psychologa*.
10. Sugerowana objętość głównej części pracy to zwykle poniżej 50 stron. Cała praca magisterska, ze wszystkimi załącznikami nie powinna przekroczyć 70 stron standardowego maszynopisu (1800 znaków na stronie). Granice objętości pracy ustala promotor/-ka.
11. Praca magisterska powinna składać się z następujących głównych części:
  - strona tytułowa (zgodna ze wzorem obowiązującym w APS),
  - Streszczenie + słowa kluczowe (zgodne ze wzorem obowiązującym w APS),
  - Spis treści,
  - Wstęp,
  - Wprowadzenie teoretyczne,
  - Problemy badawcze,
  - Metoda,
  - Wyniki,
  - Dyskusja wyników,

- Podsumowanie/ Wnioski,
- Literatura cytowana,
- Załączniki.

Podrozdziały w poszczególnych częściach mogą różnić się w zależności od rodzaju pracy.

12. Zasady edycji pracy magisterskiej: marginesy, wielkość i rodzaj czcionki, powinny być zgodne z wytycznymi zawartymi w *Regulaminie seminariów dyplomowych i uzyskiwania tytułu zawodowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej*:

- praca napisana czcionką o rozmiarze 12 pkt, Times New Roman,
- tytuły rozdziałów napisane czcionką 14 pkt.,
- marginesy lustrzane.

13. Zasady dotyczące pracy magisterskiej obejmujące: szczegółowy układ pracy, śródtytuły, numerowanie stron, wyrównanie tekstu, opis wyników, zasady tworzenia wykresów i tabel, cytowanie i podawanie źródeł w tekście, tworzenie bibliografii powinny być zgodne ze spolszczonymi zasadami APA, zawartymi w np.:

Piber-Dąbrowska, K., Cypryńska, M. i Wawrzyniak, M. (2007). *Standardy edytorskie dla naukowego tekstu empirycznego z zakresu psychologii*. Wydanie uzupełnione. Warszawa: ACADEMICA i Wydawnictwo SWPS.

II. Informacje szczegółowe

Opracowano na podstawie:

Nęcka, E. i Stocki, R. (1999). *Jak pisać prace z psychologii. Poradnik dla studentów i badaczy*. Kraków: Universitas.

Piber-Dąbrowska, K., Cypryńska, M. i Wawrzyniak, M. (2007). *Standardy edytorskie dla naukowego tekstu empirycznego z zakresu psychologii*. Wydanie uzupełnione. Warszawa: ACADEMICA i Wydawnictwo SWPS.

1. Tytuł pracy

- powinien obejmować zmienne stosowane w badaniu i relacje między nimi, na przykład:
Wpływ aktywizacji stereotypów płci na zachowania prospołeczne
Związek między cechami temperamentu a gotowością do agresji interpersonalnej
Sprawczość i wspólnotowość jako predyktory poczucia szczęścia
- może składać się z tytułu głównego i podtytułu,
- w zależności od raportowanego badania może (czasem powinien) zawierać informację o osobach badanych, na przykład:
„... u kobiet i mężczyzn”
„... w grupie kobiet doświadczających przemocy”
- postaraj się zmieścić w 12-15 słowach.

2. Streszczenie

- ma być przygotowane zgodnie ze wzorem ze wzorem obowiązującym w APS, określonym w *Regulaminie seminariów dyplomowych i uzyskiwania tytułu zawodowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej*,

- jest to zwięzłe podsumowanie zawartości pracy (ma umożliwić czytelnikowi orientację w treści pracy),
  - zalecana objętość: maks. 1000 znaków,
  - zawiera informacje o: problematyce (celach) badań, hipotezach, osobach badanych, procedurze (gdy badanie eksperymentalne), narzędziach, uzyskanych wynikach,
  - w formie jednego akapitu,
  - zredaguj na samym końcu, po napisaniu całej pracy,
  - pod streszczeniem słowa kluczowe (3-5 słów nazywających główne zagadnienia, konstrukty teoretyczne omawiane w pracy np. emocje pozytywne, temperament, altruizm).
3. Wprowadzenie teoretyczne
- celem jest osadzenie badania w kontekście teorii i dotychczas zgromadzonych wyników badań z danego zakresu tematycznego,
  - może mieć wyróżnione rozdziały/ podrozdziały,
  - powinno się zaczynać od bardzo ogólnego zarysowania głównego wątku badawczego, czyli tego co Cię przede wszystkim interesuje i dlaczego. Czytelnik już po tym pierwszym akapicie (do 1 strony tekstu) powinien wiedzieć o czym będzie praca (po kolei jakie wątki będziesz poruszać) i dlaczego wybrałeś ten temat,
  - musi stanowić spójną całość, w której kolejne wątki są logicznie powiązane z poprzednimi (zasada „lejka”),
  - każdy ustęp teoretyczny/opis badań dobrze jest zakończyć wnioskiem mówiącym, co z tego wynika w kontekście hipotez (np. *na podstawie powyższej teorii można przypuszczać, że....; przytoczone wyniki badań wskazują na związek....*),
  - pamiętaj, że z informacji zawartych we wstępie teoretycznym wywodzisz hipotezy swojego badania (musi zatem istnieć związek między tymi częściami),
  - powołując się na znane, zawarte w podręcznikach teorii:
    - nie omawiaj ich w całości w osobnych podrozdziałach,
    - przytocz tylko te twierdzenia/badania, które bezpośrednio służą uzasadnieniu problemu,
    - definiuj pojęcia (zmienne), których używasz/ które opisujesz,
    - staraj się stosować tylko jedną nazwę dla każdej ze zmiennych
  - akapity:
    - twórz zgodnie z zasadą, że jeden akapit to pewna całość (myśl, rozwinięcie tezy, spójna porcja informacji na jakiś temat; ma wstęp - rozwinięcie - zakończenie),
    - staraj się nie tworzyć akapitów dłuższych niż na 1 stronę oraz 1-2 zdaniowych,
    - przejście do nowego akapitu musi wynikać z logiki przekazu,
    - po napisaniu akapitu przeczytaj go jeszcze raz i sprawdź, czy wnosi coś do Twojego wywodu, do uzasadnienia hipotez; jeśli nie – usuń, nawet gdyby był stylistyczną perełką lub dowodem Twojej wyjątkowej wiedzy; PAMIĘTAJ, PRACA MGR JEST WYWODEM, A NIE POPISEM ERUDYCYJNYM.
  - unikaj kwiecistych, acz nic nie wnoszących do tekstu zdań/ stwierdzeń/ słów, na przykład:
„Ten najwybitniejszy badacz procesów poznawczych...”

„to był prawdziwy kamień milowy w badaniach nad agresywnością”

- unikaj formułowania twierdzeń „psychologii potocznej”, zwłaszcza jeśli nie powołujesz się na wyniki badań, które dane twierdzenie potwierdzają; na przykład:
„Wszyscy wiedzą, że niska samoocena utrudnia życie”
„Wiadomo, że agresja przynosi same szkodliwe następstwa”
- nie nadużywaj strony biernej, na przykład:
NIE: „Eksperyment został przeprowadzony”
TAK: „Przeprowadzono eksperyment”, „Przeprowadziłam eksperyment”
- o tym, co naprawdę Twoje, pisz w pierwszej osobie liczby pojedynczej (*uważam, analizowałam, prześledziłam* itp., a nie: *uważa się, prześledzono, analizowaliśmy...*)
- szczególnie zadbaj o poprawność językową (budowa zdań, interpunkcja, ortografia): źle zbudowane zdania są pozbawione sensu, mogą wprowadzić czytelnika w błąd, ich czytanie męczy; brak znaków interpunkcyjnych może sprawić, że tekst nie będzie zrozumiały
- podawanie źródeł w tekście:
  - za każdym razem podawaj źródło poglądów, które omawiasz (autor/ autorzy tekstu i rok publikacji),
  - bazuj na źródłach NAUKOWYCH - to znaczy takich, które są szczegółowym i wnikliwym,
- opracowaniem danego tematu np. gromadzącym koncepcje wyjaśniające jakieś zjawisko (książka, monografia naukowa) lub stanowią prezentacją badań naukowych opisaną przez autora dla użytku innych naukowców (czasopisma naukowe), a więc nie mają na celu popularyzacji wyników badań; innymi słowy - nie powołuj się na czasopisma popularyzujące wiedzę typu: Świat nauki, Charaktery, Dziennik Studencki, strony internetowe instytutów i wydziałów z doniesieniami o wynikach badań pracowników tychże instytucji i inne strony naukowe prezentujące wyniki badań szerszemu odbiorcy - nie badaczowi; tylko wyjątkowo powołuj się na inne doniesienia prasowe (dzienniki i tygodniki), np. chcąc zobrazować jakieś zmiany społeczne czy kulturowe,
- zawsze staraj się dotrzeć do klasycznych źródeł - podstawowe koncepcje psychologiczne (np. teoria uczenia się społecznego) czy duże obszary badawcze (np. samoocena) to zagadnienia, które można z łatwością znaleźć w opracowaniach dotyczących różnych tematów (np. podręcznikach); jednak w pracy magisterskiej należy zaprezentować swoją znajomość oryginalnych (pierwotnych) źródeł - dlatego bazując na danej koncepcji czy opisując dane zjawisko należy sięgnąć do oryginalnej pracy,
- jeśli jednak z różnych powodów tego nie zrobiłeś, to cytując opracowanie naukowe, ewentualnie podręcznik (np. książkę o agresji czy stereotypach), w którym autor zamieścił interesującą cię koncepcję, wymień oryginalną publikację a następnie napisz za jakim opracowaniem ją cytujesz (np. Bandura, 1977; za: Kowalski, 2000),
- jeśli cytujesz w cudzysłowie (czyli dosłownie), to zawsze podawaj stronę (np. Bandura, 1977; za: Kowalski, 2000, s. 210),

- nie używaj inicjałów imion - zawsze pisz pełne imiona, jeśli cytujesz poza nawiasem, np. *Anna Zajenkowska w swoich badaniach opublikowanych w 2014 roku... lub Zajenkowska w swoich badaniach...*,
- cytuj tylko tych autorów, którzy są niezbędni, by doprowadzić do sformułowania problemu badawczego,

4. Problemy badawcze

- jest to część integrująca dane zawarte we wprowadzeniu - pokazuje, że możliwa jest zależność między zmiennymi ujętymi w badaniu,
- należy odnieść się do tego, w jaki sposób kwestie podnoszone we wprowadzeniu teoretycznym łączą się ze sobą i tworzą uzasadnienie dla hipotez,
- należy też napisać dlaczego podjęcie tego problemu było potrzebne/ ważne,
- jest to zasadnicza część pracy - bardzo twórcza - ponieważ wymaga od Ciebie sprecyzowania i przedstawienia autorskiego (twojego własnego) spojrzenia na związki między zmiennymi - przy wykorzystaniu wszystkich zgromadzonych danych (koncepcji, wyników badań itp.),
- dobre przedstawienie problemu badawczego prowadzące do postawienia pytań i hipotez w dużej mierze waży na ocenie pracy magisterskiej, bo bezwzględnie pokazuje twoje rozpoznanie i zrozumienie tematu - związków i zależności między zmiennymi.

Pytania badawcze

- w zależności od problematyki pracy mogą zaczynać się od: czy/ jak / w jaki sposób,
- stawiaj tylko takie pytania, które są adekwatne do problematyki pracy (a nie wszystkie, na które możesz odpowiedzieć analizując zebrane dane),
- numeruj, jeśli stawiasz kilka pytań,
- jeśli stawiasz jedno pytanie, możesz umieścić je w tekście (bez wyszczególniania),
- dotyczą zazwyczaj problemów badawczych o charakterze eksploracyjnym (bez mocnej podbudowy teoretycznej lub podbudowy w postaci wyników wcześniejszych badań).

Hipotezy badawcze

- formułuj w trybie oznajmującym,
- formułuj w postaci twierdzącej,
- formułuj w czasie przyszłym,
- nie mogą przewidywać braku związku/ braku różnic/ braku wpływu,
- na miarę planowanych badań (związek vs. wpływ) - badania nie będące eksperymentem, czyli takie, w których Ty sam niczego (postaw, percepcji, zachowania, oceny) u badanych nie zmieniasz, ale po prostu mierzysz, sprawdzasz jak na daną chwilę jest (nawet jeśli robisz to w dwóch różnych grupach wiekowych, zawodowych itp.) nie dadzą Ci możliwości testowania zależności i wpływu, a jedynie informację o związkach i współzależności zmiennych,
- jeśli to możliwe, formułuj hipotezy kierunkowe: np. „*Odrzucenie zwiększa zachowanie agresywne*”, a nie „*Odrzucenie wpływa na zachowanie agresywne*”,
- termin „założenie” nie jest synonimem „hipotezy” / „przewidywania”; przeciwnie, założenie jest pewnikiem, a nie sądem do weryfikacji – nie używaj słów „założenie, „złożono”, „zakładano” w odniesieniu do postawionych hipotez,
- jeśli nie ma podstaw do jednoznacznej hipotezy, staraj się znaleźć przesłanki dla hipotez

alternatywnych; pytania badawcze bez hipotez są ostatnim rozwiązaniem, gdy naprawdę nie ma żadnych przesłanek do jakichkolwiek oczekiwań,

- numeruj, jeśli stawiasz kilka hipotez,
- jeśli to możliwe dodaj zdanie komentarza do postawionej hipotezy: z czego wynika, dlaczego ma taki kierunek itp.

5. Metoda

- ogólna zasada - pisz na takim poziomie szczegółowości, by możliwa była replikacja badania po przeczytaniu tego opisu,
- opis metody (kolejność poszczególnych jej części i zawartość) jest zależny od specyfiki badania i logiki opisu,
- niezależnie od badania, zawsze na pierwszym miejscu opisuje się osoby badane,

Osoby badane

- ile osób (w tym kobiet i mężczyzn),
- w jakim wieku (rozstęp, *M*, *SD*),
- skąd (ogólnie miejsce zamieszkania),
- inne informacje, które mogą być ważne (na przykład, *uczniowie liceum ogólnokształcącego w Warszawie*),
- jeśli są jakieś braki danych (na przykład kilka osób nie podało płci / wieku itp.) odnotuj to, w jaki sposób dobrano osoby do badania,

Zmienne

- określ status zmiennych, w zależności od badania (zmienne niezależne i zależne, zmienne wyjaśniające i wyjaśniane, zmienne współwystępujące),
- podaj ich wskaźniki, na przykład:
  - *zmienna niezależna: aktywizacja stereotypu płci*
  - *wskaźniki zmiennej:*
aktywizacja stereotypu kobiecego
aktywizacja stereotypu męskiego

Schemat badania

- korelacyjny,
- eksperymentalny - model, w którym zmienna niezależna jest manipulacyjna przykładowo:
  - *grupa eksperymentalna - aktywizujesz stereotyp*
  - *grupa kontrolna - nie aktywizujesz stereotypu*
- różnicowy (quasi-eksperymentalny) - model, w którym zmienna niezależna jest klasyfikacyjna (zadziałała przed badaniem); nie MANIPULACJA zmienną niezależną, ale POMIAR zmiennej niezależnej; przykładowo:
  - *grupa porównawcza 1: kobiety/ osoby o wysokiej samoocenie*
  - *grupa porównawcza 2: mężczyźni/ osoby o niskiej samoocenie*

Materiały/ Narzędzia

- opis wszystkich narzędzi użytych w badaniu,
- opis (narzędzia) w czasie teraźniejszym,
- możesz używać stwierdzeń:
  - *Do pomiaru zmiennej zależnej użyto...*

- *Do pomiaru skuteczności manipulacji eksperymentalnej użyto...*
- *Celem pomiaru skuteczności manipulacji...*
- *W badaniu wykorzystano następujące kwestionariusze:...*
- w przypadku kwestionariuszy/ testów powszechnie używanych: krótki opis narzędzia, odsyłacz do źródła (uwzględnij: autora oryginału i rok publikacji, autora tłumaczenia i rok publikacji (jeśli było); jeśli ty jesteś autorem tłumaczenia lub narzędzia, jasno to napisz), podstawowe wskaźniki psychometryczne (rzetelność, trafność),
- w przypadku metod autorskich/ nieznanymi: opis szczegółowy wraz z przykładowymi pozycjami, całość do załącznika,
- zamieść w opisie odsyłacz do załącznika (jeśli umieszczasz narzędzie w załączniku),
- jeśli to możliwe, podaj wskaźniki rzetelności (Alpha Cronbacha) uzyskane w Twoim badaniu,
- podaj nazwy skal i opis skal (co mierzą) oraz liczbę pozycji,
- podaj możliwe odpowiedzi i kodowanie (np. *skala Likerta, gdzie 1 oznaczało...*),
- opisz konstrukcję wskaźnika (np. *suma wartości przypisanych odpowiedziom...*) i wartości, jakie wskaźnik może przybierać,

Procedura badania

- opis w czasie przeszłym,
- miejsce i czas badania,
- krok po kroku (chronologicznie) przebieg badania,
- czy badania miały charakter indywidualny czy grupowy,
- treść informacji wstępnej dla osób badanych oraz instrukcje dla badanych - jeśli długie, streść lub sparafrazuj (całość, zwłaszcza w badaniach eksperymentalnych, umieść w załączniku),
- tu opis randomizacji (jeśli ma zastosowanie),
- podaj sposób „odkłamania”.

6. Wyniki

- podaj informację z jakiego pakietu statystycznego korzystasz,
- opcjonalnie przedstaw charakterystyki opisowe zmiennych,
- pamiętaj, że analizy statystyczne muszą być adekwatne (dopasowanie do stawianych hipotez i właściwości danych),
- podaj informację jaki model/ modele analizy danych stosujesz i prowadź analizę pod kątem postawionych hipotez; na przykład: „*W celu weryfikacji hipotezy 1 mówiącej o tym, że... przeprowadzono serię testów t Studenta*”,
- przemyśl, jaki sposób prezentacji wyników będzie najbardziej czytelny (w tekście, tabeli, na wykresie),
- prezentuj w sposób jasny, ale „ekonomiczny” - nie powtarzaj tego samego wyniku przedstawiając go na kilka sposobów (jeśli opisujesz średnie, wartości testów statystycznych w tekście, to nie umieszczaj dokładnie tego samego w tabeli),
- nie przeklejaj tabel i rysunków z pakietu statystycznego (wykonaj je samodzielnie w edytorze/ Excelu),
- wykresy - sporządzaj wtedy, gdy nie przedstawisz wyniku lepiej za pomocą tabeli/ tekstu (wykresy są szczególnie przydatne przy ilustracji efektów interakcji zmiennych),

- zarówno tabele, jak i wykresy muszą być ponumerowane (APA), opisane w tekście, na przykład: „*Jak prezentuje Tabela 1...*”, „*Zgodnie z wynikami przedstawionymi na Rysunku 2...*”;
  - nie interpretuj uzyskanych wyników (przedstawiaj tylko „suche” fakty); pamiętaj, że stwierdzenie, że wynik jest (nie)zgodny z hipotezą jest także interpretacją,
  - wyniki możesz prezentować w podpunktach, np. wyniki dotyczące hipotezy 1... (osobny podpunkt dla każdej hipotezy), wyniki nieobjęte hipotezami (tylko, jeżeli masz ciekawe, istotne wyniki, które możesz zinterpretować w dyskusji),
  - wyniki omawiaj w kolejności postawionych hipotez.
7. Dyskusja wyników
- to interpretacja (nie nad-interpretacja) wyników w odniesieniu do postawionych hipotez,
  - to też najbardziej twórcza część tekstu,
  - rozpocznij od przypomnienia celu badania,
  - poinformuj, czy hipoteza została potwierdzona/ nie została potwierdzona/ została częściowo potwierdzona,
  - interpretuj w kolejności, w jakiej stawiasz hipotezy,
  - odnoś się do treści zawartych we wprowadzeniu teoretycznym, ale staraj się ich nie powtarzać,
  - porównaj i wskaż podobieństwa i różnice wyników Twojego i innych badań,
  - wskaż implikacje teoretyczne i praktyczne wyników swojego badania,
  - zastanów się i wskaż, jakie mogą być „niedostatki”, „ograniczenia” Twojego badania, co należałoby uwzględnić chcąc przeprowadzić je raz jeszcze.
8. Podsumowanie/ Wnioski
- w kilku zdaniach podsumuj najważniejsze wyniki badania i ich znaczenie.
9. Literatura cytowana
- zacznij od nowej strony
  - stosuj standardy APA
  - sprawdź, czy jest kompletna (czy wymieniasz w spisie wszystkie pozycje, na które powołujesz się w pracy)
  - sprawdź, czy wszystkie pozycje, które wymieniasz w spisie mają odnośniki w tekście
  - korzystaj zarówno ze starszej (zwłaszcza jak omawiasz tradycyjne koncepcje / teorie), jak i najnowszej literatury, nie tylko polskojęzycznej
  - zawsze staraj się dotrzeć do tekstu źródłowego (źle widziane jest ciągle cytowanie za kimś, zwłaszcza gdy dzieło źródłowe jest łatwo dostępne)
  - nie powołuj się bezpośrednio na tekst, którego „na oczy nie widziałeś / nie widziałaś”, a znasz jego treść tylko z omówienia w innym tekście
  - pamiętaj o zasadzie, że ważna jest adekwatność pozycji do problemu badawczego, a nie liczba pozycji
  - nie numeruj pozycji
  - kolejność alfabetyczna
  - każda kolejna pozycja (akapit) powinna mieć wysunięcie na 0,6 pkt.:

Nęcka, E. i Stocki, R. (1999). *Jak pisać prace z psychologii. Poradnik dla studentów i badaczy*. Kraków: Universitas.

Piber-Dąbrowska, K., Cypryńska, M. i Wawrzyniak, M. (2007). *Standardy edytorskie dla naukowego tekstu empirycznego z zakresu psychologii*. Wydanie uzupełnione. Warszawa: ACADEMICA i Wydawnictwo SWPS.

10. Załączniki

- zacznij od nowej strony
- zamieść w kolejności, w jakiej przedstawiasz je w pracy (zachowaj numerację)

11. Inne uwagi

- słowo „ilość” odnosi się do rzeczy niepoliczalnych; słowo „liczba” do policzalnych
- nie istnieje coś takiego jak „predykatör” (uwaga: MS Word automatycznie czyni błędną zamianę); istnieje „predyktor”
- wyjustuj tekst (wyrównanie do prawej i lewej części strony): sprawdź, czy po wyjustowaniu nie zrobiły się przerwy
- we Wstępie, opisie problemu badawczego i dyskusji możesz stosować styl osobowy (np. przeprowadziłam)
- w metodzie i wynikach stosuj styl bezosobowy (np. przeprowadzono)
- całość pracy sprawdź pod kątem zachowania standardów APA (literatura cytowana, odsyłacze, wygląd tabel, opis tabel i wykresów, struktura tekstu)
- numeruj rozdziały i podrozdziały
- stosuj jednolitą edycję tekstu w całej pracy
- sprawdź pracę pod kątem podwójnych spacji (poprzez automatyczne wyszukiwanie)
- po zakończeniu pisania i ostatnich poprawkach odpocznij tydzień i wróć do pracy raz jeszcze; możesz zobaczyć błędy, których nie zauważyłeś / nie zauważyłaś wcześniej
- na podstawie poradnika stwórz listę kontrolną i sprawdź, czy Twoja praca spełnia wszystkie wymagania.

III. Złożenie pracy magisterskiej

1. Student/-ka składa u promotora/-ki obowiązkowo jeden egzemplarz papierowy przeznaczony do archiwizacji: druk dwustronny, oprawa zaciskowa o twardym grzbiecie, okładki miękkie.
2. Na wniosek promotora/-ki student/-ka przygotowuje dodatkowe egzemplarze pracy.
3. Liczbę i formę dodatkowych egzemplarzy określa promotor/-ka.
4. Prawo do zachowania kolejnych egzemplarzy pracy ma zarówno promotor/-ka, jak i recenzent/-ka.
5. Do papierowej wersji pracy student/-ka dołącza osobno wypełniony i podpisany druk (zgodny ze wzorem obowiązującym w APS) zawierający oświadczenia, że praca została napisana samodzielnie i nie była wcześniej przedmiotem procedur związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w wyższej uczelni oraz zgodę na wykorzystanie pracy jako materiału źródłowego i przekazanie jej do repozytorium prac dyplomowych.

6. Dodatkowo student/-ka wprowadza do systemu APD: tytuł pracy w języku angielskim, streszczenie pracy w języku polskim, słowa kluczowe w języku polskim i angielskim, plik pracy (nazwa zapisanego pliku: „numer albumu_praca magisterska”).

IV. Egzamin dyplomowy

Kwestie dotyczące egzaminu dyplomowego precyzuje *Regulamin seminariów dyplomowych i uzyskiwania tytułu zawodowego w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej*.